

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:		16 kor. — fill.	
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 . . . 50	Fél évre . . . 8 . . . —		
Negyed évre . . . 2 . . . —	Negyed évre . . . 4 . . . —		
Egy óra . . . 1 . . . —	Egy óra . . . 1 . . . 70		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Harminc sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Magyarok legyünk!

Nem ösmerek sürgősebb nemzeti kötelességet Magyarország teljes magyarságának megvalósításánál. Mennél kevesebb történt ennek a kötelességnek teljesítésére a múltban, annál nagyobb erővel kell megtennünk mindent azoknak a súlyos, sőt bűnös mulasztásoknak a helyrehozására, a melyeknek szinte végzetes következményeit kellett már nem egyszer elviselnünk. Forgasztatok csak a világtörténelem lapjait, nem akadtok a magyar nemzet pártjára, mely itt, az Isten minden áldásában bővelkedő földön ezer év előtt államot alkotott, testével vérével fogta fel az emberi haladásra mért minden csapását a romboló barbárságnak és saját fejlődésének, boldogulásának feláldozásával ezer esztendőn át teljesíti világtörténelmi küldetését és mégis saját földjén mindig szemben találja magát a legnagyobb átokkal: nemzeti egységének nyílt és titkos, vakmerő és alatomos ellenségeivel.

Elmulasztottuk mindig a kedvező alkalom felhasználását. Erőteltjes, öntudatos nemzeti politika helyett ostoba és háládatlan nagylelkűséggel magunkra zudítottuk az államontó elemek

mindenféle hadait. A helyett, hogy a hazaárulást igazságos kézzel büntettük volna, csináltunk olyan nemzetiségi törvényt, amelynek végrehajtása esetén pár évtized alatt a Duna-Tisza közén kívül nem találnánk egyetlen tiszta magyar vármegyét.

Itt az ideje, ha élni akarunk, hogy öntudatra ébredjünk. Sorakozzunk valamennyien a nemzeti egység lobogója alá. A cifra szólalomok henczegését fel kell valahára váltania a folytonos és erős cselekvés elszánt munkájának. Meg kell arról mindenkit győznünk, hogy nem elég a magunk magyarságával hivatkozni, hanem be kell bizonyítanunk, hogy egyetlen egy kivétel eltérése is olyan betegség, amelynek gyógyítását egy perczig sem halaszthatjuk. Csak mondják ránk, hogy sovínisták vagyunk. Ezt a vádat könnyű lesz elviselnünk, mert mennél inkább fogjuk annak igaz voltát tetteink bizonyítani, annál büszkébb öntudattal folytathatjuk a felösmeret kötelesség teljesítését. Csak legyünk is sovínisták: lássa meg végre az egész világ, hogy a magyar nemzet a maga hazáját magyarrá akarja tenni.

Ebben a munkában nekünk kell előljárni. Kitől várjanak szorongatott

testvéreink segítséget, ha azt kell tapasztalniuk, hogy a magyarság védelmében gyengének bizonyul maga a legerősebb magyar város: Debreczen is? Ha itt nem kelt visszhangot Háromszék jalkiáltása: honnan remélhesse kétségbeesett küzdelmének támogatását?

Segítenünk és dolgoznunk kell. Nem látok indokoltnak semmiféle halogatást. Kész vagyok a gyom irtására, hogy a nagy szeretettel és verejtékes munkával elvetett nemes magvakat csirájában el ne fojtsa. Csak arra vigyázzunk mindnyájan, hogy a gyommalegyütt a legszebb fejlődésben levő hasznos növényt kineptjük.

Mindenki megérti, mire célzok. Senki sem teheti fel rólam, hogy a zsidóság hagyományos érzékenysége szólal meg belőlem. Egész eddigi igénytelen működéséből megítélheti mindenki, hogy ember és ember között különbséget nem ismerek még akkor sem, ha mindenkitől azt követelem, hogy e földön magyar legyen. De igazságszeretetem éppen azért nem engedheti meg, hogy arról a ki magyar, azt hihesse valaki, hogy nem az. Én a

A vén poéta . . .

A vén poéta meghalt,
 Pompásan eltemették,
 Koldus botot s az ócska
 Lantot melléje tettek.

S ami babéra termett
 A közeli bereknek,
 Azt idehozta serege
 A gyászos embereknek.

A holtnak lelke látja
 Mind . . . suttog elmerengve:
 „Egy szál babér boldoggá
 Tett volna életembe!”

G.

A Ludas Matyi szerzőjéről.*

Van egy régi költőnk, aki hírnevét tisztán csak egy költeményének köszöni, amely ma is él, ma is közkezen forog, olvassák palotában és kunyhóban, de különösen a kunyhóban. Mulat rajta a tudatlan nép, foglalkoznak vele a tudósok.

* A „M. Sz.”-ből vettük át Ujlaki Antal debreczeni származásu újságírónak ezen debreczeni vonatkozásu tárczacikkét. Szerk.

Ez a költő Fazekas Mihály, az egyszerű debreczeni obsitos katona s a költemény: az ő Ludas Matyija.

Két éve díszes emléktáblát helyeztek el Debreczenben a város bérházán, s kegyelettel emlékeztek meg róla, hogy ennek a díszes épületnek helyén állt az egyszerű nádfedelű hajlék, amelyben zajtalan életét leélte, munkáit megírta, s aztán jobblétre szenderült Fazekas Mihály.

Alkalmunk volt olvasni két fiatal debreczeni ember művét Fazekas életéről és műveiről. (Fazekas Mihály élete és irodalmi munkássága. A Debreczeni Kaszinó Kazinczy-pályázatán jutalmazott pályamű. Írták Balkányi Kálmán és Lukács József.) E munka szeretettel rajzolja meg Debreczen nevezetes fiának pályáját. A munka pályázatra készült s a jelentés kiemeli, hogy „új nyomon járva, új világításban tárja fel a költő életét, korát és írói működését.” Rendkívül sok adat birtokában részletesen ír és mind végig érdekes marad, úgy hogy sok ujjat talál benne az is, aki elolvasta Tóth Rezső munkáját Fazekasról.

Jó, régi nemes család volt a Fazekasé. Költőnk 1766-ban született s Debreczenben diákoskodott. Hamar elhagyja azonban az ő Alma mater-t s felcsap katonának. Hosszu vitézi pályája alatt világot lát,

sok földet bejár, háboruban is vesz részt. Látóköre kitágul, a maga szemével tudja nézni a világot. Végre a katonai életet is megunja, tizenévesztendei szolgálat után hazatér s mint főhadnagy telepedik le Debreczenben. Van háza, kertje, földje s a jó módú ember elégedettséggel nézi a világot. Kötelességérzete nem hagyta el utolsó perczéig, több kisebb-nagyobb állását nemcsak lelkiismeretesen, hanem kedvvel tölti be.

Fazekas életét bearanyozza nemcsak barátsága Csokonaival. Nagy kortársához a legforróbb szeretettel viseltetett; a sorsüldözött nagy költőnek pedig élte végén Fazekas volt a felvidítője, egyedüli társasága.

Még 1804-ben megírja a Ludas Matyit, ezt az adomaszerű komikai elbeszélését, mely csak tizenegy év múlva jelenik meg a költő tudtán kívül Bécsben, hogy aztán többet soha el ne tűnjék.

Ezen a költeményen nem látszik meg az idők folyása. Hasonlítunk csak össze egyik-másik korabeli termékkel, hogy kiválik nyelvére, feldolgozására nézve. De nem ez a legbecsesebb a Ludas Matyiban, hanem az irányzata. Fazekas eleven költeménye a szabadelvű törekvésekért száll sikra. Az egyszerű, faragatlan parasztleány föléje kerekedik a gögös, elbizakodott földesurnak.

Csoda-e hát népszerűsége, kedveltsége?

magyarosodás előmozdításában nem ösmerek tulzást, mert a magyarságot soha sem lehet eléggé követelnünk. De ne gondolja és ne is használá a felsemki, hogy akár ez a lap, akár ez a párt a magyarsáért való harczában, akkor a mikor a jogos követeléseket mindenki irányában egyformán állítja, bárkit is bántani akarna, aki a nemzet iránt kötelességeit teljesíti.

És én nyíltan és büszkén hirdetem, hogy a debreczeni zsidóság szívvel-lélekkel magyar. Templomában nincs helye a német szónak, iskolája mintaképe lehet a legrajongóbb magyarságnak. Intézményei, vallási és jótékonyági egyesületei nem tűnnek meg más szót, mint a magyart. Igaz, jöhetnek ide olyan családok, amelyekbe még nem hatolt be teljesen az édes hazai nyelv éltető bája, de évek sem kellenek hozzá és apraja-nagyja magyarul zengi Jehova dicséretére:

„Isten áldd meg a magyart!”

Álítom és vallom, hogy a hazánkban lakó valamennyi faj között, a zsidó az, amely nemcsak magyarul érez, hanem nyelvében is leginkább és mindinkább magyarrá lesz és a magyar faj felsőbbiségét oláhval, tóttal, ráczzal és svábbal szemben legodaadóbban munkálja, amely a nemzet egygyeolvadását legforróbb óhajlásának tekinti. És miként azon dicső időkben, a melyek teljességéből várta ő is a maga megosztását, ezrével ontotta vérét a magyar haza és a magyar nemzet

Ha hozzávesszük, hogy cselekvénye kerekded, végig ötletes, talpraesett, nem tartjuk csodának, hogy ezt a népszerűségét Ludas Matyi máig megőrizte.

Szembetűnő, hogy a költemény népies hatás alatt született és az újabb kutatások ki is derítették, hogy hasonló indítékok fordulnak elő idegen népek mesekincsében. Ez azonban nem csökkentheti a debreczeni költő érdemét, Hogy is mondja csak az elöljáróbeszéd, melyet az első kiadó, a tudós Kerekes Ferencz intéz a Jámbor Olvasóhoz? „Kivált a többek közt, nekem a sok körmönfont magyaros szólásformája meg a nagy könnyűség, elmés lelemény, természeti festés, melyek ezen kisdéd munkát kedveltetik.”

Azoknak az irásműveknek, regényeknek, melyek nagy port vernek fel, manapság is az a sorsuk, hogy felkerülnek a színpadra, esetleg meg is zenésíti egy-egy muzikus. Ott van a Trilby, a Bohémek példája.

Kicsinyben megtörtént ez a Ludas Matyival is. Egy életrevaló magyar színész és színműirő vitte színpadra a Fazekas hőset s a Balog István darabján sokáig mulatott a főváros, a vidék. Még sokan járnak köztünk, akik kacagtak Vizvári alakításán, melyet a Balog Ludas Matyijában mutatott be. Fazekas, mint említettük, főművén kívül egy kötet verset is hagyott hátra, melyekben ügyes verselőnek, a természet eleven megfigyelőjének bizonyul. Ideiktatunk egy

szabadságáért: azonképen elfog jönni azaz idő is, amikor az új nemzedék már osztatlanul velünk együtt leghevebb harczosa lesz Magyarország függetlenségének.

Tudom én azt is és büszke vagyok rá, hogy felfogásunk közt nincs különbség, de az egyforma meggyőződésről nem mindenki egyformán ítél. Vannak gyengébbek és annak érzékenyebbek. Nem a magyarság elleneit kiméljük, ha ezek hazafiasságát nem keserítjük. — Csak harczoljunk teljes erővel, teremtő és ha kell perzselő tüzzel tovább is fáradhatatlanul, de harczos sorainkból ne szorítsunk ki senkit, a ki velünk együtt akar küzdeni e szent magyar föld legszentebb céljáért. Ne legyen lankadás és ne legyen félreértés és akkor csak saját magunk egyetértő erejétől függ majd, hogy a nemzeti egység diadalára és ne csak egy érzésben összedobbanó szívünk legforróbb ohajtásaképpen, mindnyájan, kik e hazáért élünk és halunk: egymás iránti szeretetünkben is magyarok legyünk!

Dr. Bakonyi Samu.

Az iskola és az élet.

Az iskolai oktatásnak egyik legfontosabb feladata az, hogy a gyermekeket értelmes, öntudatos polgárokká nevelje s felfegyverezze azon eszközökkel, melyekre a létért való küzdelemben oly nagy szükség van.

A fegyver kétféle: szellemi és reális. Amazt a hasznos ismeretek, a

részt a Hortobágyi dal-ából, mely eleven-ségével hat. A szegénylegényt jellemzi egy pár magyaros vonással.

Oh te áldott Kanahán
Hortobágy mellyéke!
Beh sok szegény legénynek
Vagy te menedéke,
Jó paripám ugratod,
Pénzt adsz erszényébe,
Szép menyetskét karjára
Jó bort a' kezébe.

S milyen szépen tükröződik vissza a költő nyugodt világnézete Az én kis kertem ezimü versében, ahol így énekel:

Hogy Marstól végkép butsut vettem,
Nyugodalmamat itt kerestem,
Mások baját nem irigyelve
A természetet énekelve.
Ott egy kis bodzafa árnyékában
Emelkedett szívem magában,
Gyakran onnan szánom azokat,
Kik bódulva ölik magukat
Vagy a' szivrontó fősvényességgel
Vagy lélekvesztő kevélységgel...
Szép nyughelyeim! virúljatok,
Kellemes árnyékot adjatok,
Hol vidulásomat lelhessem.
S kis lantom' kedvemre pengessem.

Fazekasnak sógora volt Diószegi Sámuel, a jeles debreczeni prédikátor. Ő vele

tudományok elemeinek csepegtetése, ezt pedig a gyakorlati irányu foglalkozások által teheti az iskola a gyermek sajátjává.

Minél teljesebb mértékben tesz eleget a népiskola e kettős feladatnak, annál tökéletesebben felé meg hivatásának.

Sajnos, hogy a mi elemi oktatásunk jórészen a szellemi erők kifejtésére fordítja a főgondot, míg a gyakorlati irányu ismeretek megszerzése csak mellékes, mondhatni privát passzió. Imitt-amott, elvétve találkozunk vele s ott sem hozza meg a kívánt eredményt, mert nem fektetnek kiváló gondot rá. Iskolai oktatásunknál még ma is az utilitarizmus az irányadó. A német paedagogia nyüzgő, tömő járma alól újabb alkotmányos életünk utolsó 83 éve alatt sem tudtunk megszabadulni. Annyira átvettük, megszerettük a német paedagogiát, hogy bár belátjuk annak egyoldalú, hátrányos voltát, még sem teszünk kísérletet, hogy megszabaduljunk tőle, sőt nagyobb-nagyobb mértékben öleljük magunkhoz akkor, mikor az „egységes tanterv” eszméje révén egy kalap alá vonjuk az osztott és osztatlan iskolákat. Törvényeink megalkotásánál, parlamentáris életünk fejlesztésénél mindig az angol intézményeket tartjuk szem előtt, azokat tanulmányozzák s ültetik át — viszonyainkhoz alkalmazva — a hazai földre, nevelésünknel is mért nem az angol példa volt előttünk s mért nem azt követjük?

Igen, mert az angol nevelés ki-

írja meg nagy fáradsággal s még nagyobb lelkesedéssel a Magyar Fűvészkönyvet, mely 1807-ben jelent meg 3000 példányban. A teljes czime ez volt: „Magyar Fűvészkönyv. Mely a két magyar hazában található Növényeknek megismerésére vezet a Linné alkotmánya szerint.”

A könyvnek, melyet lelkiismeretességgel írtak meg, tudományos becse van. Eljárásukra jellemző Kerekes Ferencznek egy fennmaradt széljegyzete, melyet a tulajdonában levő fűvészkönyv egy lapjára írt. Az írónnal odavetett jegyzet ma is eléggé olvasható. A szirmatlan violáról (Viola misabilis) van szó:

„Nb. Dr. Földi ennek 10 esztendeig is kereste a virágát és úgy holt meg, hogy soha sem láthatta. T. Diószegi ur sem ismerhette mindaddig, míg Fazekas Ur be nem plántált a kertbe egy tövet a Nagyerdőről, és úgy lestek rá, hogy virágozik, mindaddig nézvéen mindennap, míg csak rajta nem kapták.”

Legfőbb érdemük azonban a magyar növényzeti műnyelv megalapítása. Mert a szó szoros értelmében megkellett alapítani azt. — Sok névtelen növényt ők kereszteltek meg, míg nevet adtak sok olyan növénynek is, a melyeknek volt nevük, de a szerzők nem tartották tudományos könyvbe valóknak.

Ujitottak, de mérséklettel. Elvük volt: meg kell várni, hadd mondja meg a növény a maga igaz és illendő nevét. — Ez érde-

váló súlyt helyez arra, hogy az iskolából kikerült nemzedék erős, edzett, munkakedvelő s munkabíró legyen. Ezért ott a sport, a munka az iskolai nevelésnek elengedhetlen feltétele s mondhatjuk leglényegesebb eszköze.

Avagy ott van a svéd „slöjd”, melynek meghonosítása érdekében néhány év előtt országos mozgalom indult meg s ennek folytán alakult Debreczenben a „Kézügyesítő egyesület”, mely ma is fennáll s igen szép sikerrel tanítja a papir, agyag és famunkát az arra vállalkozó gyermekeknek s ifjaknak. Csak az a baj, hogy ez egyesület szerénység köpenyegébe burkolódik s létezéséről, céljáról s fontosságáról vajmi kevesen tudnak.

Pedig éppen ez az irányzat van hivatva a mai nevelési utilitarismus hatalmát porba dönteni s egészségesebb vérkeringést vinni be az iskolába s szorosabb kapcsolással fonnii össze az iskolát és az életet! Természetesen a hazai viszonyokhoz alkalmazva kell átültetni s az életbe átvinni. Vidékek szerint más-más életmódot s foglalkozást folytat a magyar nép.

E különféleséget kell tekintetbe venni a kézügyesítő oktatás s még inkább a háziipari foglalkozás életbeléptetésénél, művelésénél.

A vesszőfonás, gyékényfonás, szatyor készítés, gyermekjátékok faragása mind-mind sikerrel bevezethetők s beilleszthetők a népiskolai oktatás keretébe, mint azt az eddigi kísérletek is igazolják.

Egy pár iskolában már itt Debreczenben is kísérleteznek a vesszőfonással s nem éppen megvetendő sikerrel. Miért nem minden iskolában?

A lányoknál a konyakertészet lenne az az eszköz, mely az életre előkészítés nagy munkájánál sikerrel alkalmazható. Igen! de egy a baj! Anynyi sokféle tantárgyat s oly nagy terjedelemben kell a népiskolában tanítani, hogy ezek mellett a gyakorlati irányu képzéssel csak kísérletezni lehet, de azt általánosítani nem.

E bajt kell megszüntetni első sorban s erre törekedni kell szakfériaknak, társadalomnak, sajtónak egyaránt. Általános a panasz köznépünknel, hogy a megélhetés mily nehéz s a legfáradtságosabb munka, a legerősebb szorgalom mellett sem képes a munkás ember nyáron át annyit keresni, hogy az tavaszig elég legyen. Télen át téttlenséggel tölti köznépünk jórésze az időt. A dologtalanságból pedig egyik bűn a másik után fakad. A szociális törekvések s azok ijjesztő mérvben terjedése, a lopás, rablás, az erkölcsök hanyatlása (részben, Szerk.) mind de mind e téttlenségre veze hető vissza.

Orvoslásuk igen egyszerű s biztos. Oda kell képesíteni már az iskolás gyermeket, hogy az ész képzése mellett vidéki viszonyainak megfelelő háziipari foglalkozást sajátítson el, még pedig oly mértékben, hogy az életben annak hasznát vegye. S ez nem oly nehéz feladat. Nevelésünk utilitáris irányzatát kell csak megtörnünk. Igaz, hogy ma még ez irányzat erős, hatalmas, az intézők görcsösen ragaszkodnak hozzá, de ha döngetjük falait, égyetértőleg mihamarabb összeomlik.

Orvoslásuk igen egyszerű s biztos. Oda kell képesíteni már az iskolás gyermeket, hogy az ész képzése mellett vidéki viszonyainak megfelelő háziipari foglalkozást sajátítson el, még pedig oly mértékben, hogy az életben annak hasznát vegye. S ez nem oly nehéz feladat. Nevelésünk utilitáris irányzatát kell csak megtörnünk. Igaz, hogy ma még ez irányzat erős, hatalmas, az intézők görcsösen ragaszkodnak hozzá, de ha döngetjük falait, égyetértőleg mihamarabb összeomlik.

Tassi Miklós.

Papp Elek országos képviselő Hajdu-Szoboszlón.

Szoboszlói levél.*

Nevezetes napja volt Hajdu-Szoboszlón vasárnap a függetlenségi érzelmű polgárságnak. Papp Elek, a nádudvari kerület kiváló képviselője, a pusztangyalházi közbirtokosság nádudvari érdekeltiségének képviseletében a nevezett közbirtokosság gyűlésére városunkba érkezett. A gyűlés végeztével délelőtt 11 órakor a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt részéről egy 500 szavazóból álló deputáció kereste fel, melyhez csatlakozott még mintegy 1000 főnyi közönség. Papp Elek képviselő Kovács Gyula polgármesternek volt a vendége s nagyon meglepte a nem várt tisztelgés. Hatalmas, zászlós tábor volt ez, a szoboszlói gazdaközönség színe-java, a kiknek állás foglalásán dől el a kerület képviselői mandátuma.

* Eme Hajdu-Szoboszlóról küldött levélnek készsége engedelkedik terti a lapban, mert komoly tárgyilagosságon, minden személykedéstől menten referál egy, a Hajdu-Szoboszlón lezajlott párt eseményről.

Felelős szerkesztő.

Papp Elek, a nádudvari függetlenségi Kossuth-párt elnökével Dobi Sándor földbirtokossal, jött ez alkalommal Szoboszlóra és számos nádudvari birtokossal, kik a „Pusztangyalházi birtokosság” gyűlésén is megjelentek.

Magyar Imre egyházi algonok egy igazán hatásos, emelkedett szellemű beszédben üdvözölte Papp Eleket, mint mindenekfelett kiválóan hazafias és agilis tagját a függetlenségi és 48-as Kossuth-pártnak, a kinek hazafiassága és elvhűsége példányképpül szolgál minden igaz függetlenségi embernek; a ki a saját elve iránt való lelkesedéstől vezettetve oly kiválóan jeles szolgálásokat tett és tesz e hazában, habár rendkívüli fáradtsággal is, a függetlenségi eszme előbbre viteléhez. A büszke Bocskay lovas hajduk imé leteszik az elismerés szerény jeleit a párt egyik kitünősége előtt.

Papp Elek erre a következő nagyszabású beszédet intézte a megjelent nagyszámú választó polgársághoz:

„Kedves Barátaim, Elvtársaim és Testvéreim.

Mindig örömmel jöttem és jövök ezen városba, a szabad hajdu városok egyikébe és örömmel kedves barátomhoz Kovács Gyulához. Habár most hivatalos kiküldetésben járok itt, felakartam használni az alkalmat a látogatásra, az üdvözlöt melylyel fogadtak s melyre oly nagy számmal megjelentek, jól eső érzéssel tölt el annál is inkább, mert oly polgároktól ered, akik öntudatosak, szabad gondolkodásúak, akik nem teszik alku fargyává jogukat, akik öntudatosan választják a követendő utat, mely a hazaszeretetre vezet.

Egy nagy esemény előestéjén vagyunk. Önök arra vannak hivatva, hogy egy fenséges jogot, a választási jogot gyakorolják. Az országgyűlés a nép képviselőiből áll, azon képviselőkből, akiknek a haza jóléte fölött gondoskodni kell, akik a legnagyobb jogot — amely jog csak a királynak van meg — a törvényhozás jogát gyakorolják. Ezek megválasztásánál a nép felség jogot gyakorol. Tiszta lelkiismerettel, szabad elhatározással úgy kell a szavazó polgárnak a választási urna előtt megjelenni, mint a jó református embernek az urvacora felvételénél. Egy gondolat, a függetlenség, szabadság és a magyar nemzet önállóságának gondolata vezesse.

Én is a hajdu kerület képviselője vagyok, azon hajdu kerületé, — ahol az anya nem sajnálja feláldozni gyermekét, — ha a haza jóléte, boldogsága úgy kívánja. Valahányszor ezen nyílt, világos nép előtt megjelenek mindig, úgy állok előtte, mintha saját lelkiismeretem előtt állnék, nagy kérdés áll Önök előtt. Az emlékezet és remény vezeti Önöket. Nem kétkedem, hogy ha egy harmadik jelölt lépne fel kormánypárti programmal, haladék nélkül csatlakozna a két párt annak megbuktatására. Most azonban nehéz a választás a két függetlenségi közt. A szabadság, egyenlőség, testvériség zászlajának, mely Kossuth Ferencz nevéhez fűződik, győzni kell.

Igaz hogy Polonyi most a Kossuth párthoz tartozik, de kijelentem, hogy Polonyi még a közel múltban is nem tartozott a Kossuth párthoz és hogy továbbra is ott marad-e az kérdéses. Azonban nem akarok itt most személyeskedni, csak azt mondom t. polgártársaimnak, elsőség mindig annak, aki e földön született, ezen légkörben nevelkedett, részt vett ezen nép örömeiben

müket elismerte Arany János is, midőn ezt írja:

„Óhajtani lehet, hogy aki még valaha nyelvünkben ujt, azt a népnelv, népi észjárás oly helyes ismeretével tegye, mint Földi Diószegi és Fazekas.”

1817 ben jelent meg Diószegi Orvos Fűvészkönyve, melyben része volt bizonyára Fazekasnak is: ez a gyakorlati része az előbbinek, amely tudományosabb.

Mondottuk, hogy Fazekas kedvvel vett részt a közügyekben. Élénk, ujító hajlamu polgára volt a városnak, buzgó, lelkes fia az egyháznak. Ott áll a Fűvészkert bölcsőjénél, sőt Debreczen híres királybiztosa, Beck Pál éppen általa akarja azt megalkotni. — Egyik kezdeményezője a nagyerdei fürdőnek. Utazni megy nem egyszer a consistorium megbízásából. Szóval hasznát tudják venni a világlátott embernek.

Még nevezetes szerepe van a híres árkádia perben, hol nagy hévvel, bár kevesebb dicsőséggel védelmezte városát Kazinczyékkal szemben. — Ő szerkeszti a debreczeni kalendáriumot is kilencz éven keresztül.

Végre megtört életerejé s hatvanhárom éves korában sirba szállt 1828-ban. Az utókor magáévá tette az igénytelen epigrammát melyet Lósy Imre irt fejfájára: élete haszonnal járt nemzetére, neve magnum sine crimine nomen volt.

Ujlaki Antal.

bajaiban. Ha oly férfiuba veti az ember reményét, akinek már ősei itt éltek, itt nyugosznak, akinek anyja ezt az akaczfát ültette mely azóta oly hatalmasra nőtt, mondom, azt a földet, hol ősei, szülei nyugosznak, megvédi minden veszély ellen és megvédi minden ellenség ellen ezt a hazát.

A rágalomnak most se szeri, se száma, ép úgy mint ahogy történni szokott a férjhez menendő leánynál. Pártában maradt leánytársai tudnak pletykálni róla, hogy ezzel a legénnyel is volt viszonya, az a legény is járt hozzá. de az öreg szomszéd, aki előtt felnőtt, aki kicsi korában térdein ringatta, nagyobb korában figyelemmel kísérte, azt mondja: „Ismerem én kívül belől, elveheted öcsém, ártatlanul megyen hozzád!”

Azt mondják kormánypárti volt azelőtt Kovács Gyula. Hát ha az lett volna is — feltéve és meg nem engedve, — diadal volna ránk a megtérése. Nekünk, akik ki sebbségben vagyunk, ezen nagyobb taborból kell új hivatást keritnünk. Ezt azonban csak a gyengébbek kedvéért mondom, az erőseknél a szív és ész diktálja ezt.

Őnök tudják, mi különbség a különböző pártok közt, azért csak röviden említem meg.

A szabadelvű part oly elveket szolgál, melynek helyességéről maga sincs meggyőződve. Elismeri, hogy napról-napra fogyunk, olyanok vagyunk mint a kikötött ember, akinek keze laba le van kötve, és miután ellepte a sok mezei és mészárszéki légy, azokat más akarja elhajtani róla. Ugy vagyunk, mint az a muzulmán, akit egy társa kikötött és aztán mikor a legyek ellepték, el akarta róla hajtani. De azt mondja erre az emberséges muzulmán — ne te hajtsd én rólam a legyeket, mert ha elhajtod, még éhesebben lepnek el, hanem old fel az én kezeim és lábaim, majd szétkergetem én magam őket. Mi is azt akarjuk, hogy szabadon, önállóan, magunk erejével és verejtékével tartjuk fel függetlenségünket és verjük el magunkról a legyet — Ausztriát.

A második: Az Ugron párt házasságban él a néppárttal. Hirdetik a szabadságot szóval, fennen hirdetik a nép javát, de konkrét kérdésnél mikor a birtok elosztásról van szó, akkor hallgatnak, aki szegény, maradjon szegény, aki gazdag, legyen még gazdagabb. Meg akarják gátolni a birtok szabad eladását. Lehet a szabadságról beszélni, de amint az ember elvész, ha bűzös romlott levegőbe teszik, úgy a szabadsághoz romlatlan egészséges levegő kell.

A harmadik: A függetlenségi és 48-as párt, Kossuth Ferencz neve alatt. Jelszava: A hazáért mindent, a hazát semmiért. Világító fátyla előttünk a nép akarata, csillagunk a hazaszeretet.

Ezt a hitet vallja, erre esküszik a mi jelöltünk és azt kívánom, hogy velem kiáltás egy szívvvel lélekkel polgártársaim: Egy Istenünk, egy a lelkünk, Kovács Gyula lesz követünk!”

E beszéd a maga őszinteségével és magyaros egyenességével a megjelent közönségre rendkívül lelkesítő hatást gyakorolt amit fokozott a Kovács Gyula aposztrofálása, úgy hogy Kovács Gyula kénytelen volt a beszédre válaszolni. Megköszönte azon nem reményelt kiténtetést, melyben őt a pártnak egy oly jelese, mint Papp Elek részesítette, megköszönte, hogy atyai barátja az ő csekély személyét úgy kiemelte. Sokan vannak — ugymond — a kik azt hiszik, hogy ő pártbontó célzattal lépett fel, mások pedig rágalmaznak, hogy kormánypárti volt és lesz.

Az elsőre azt feleli, hogy őt a választók oly impozáns tömege kérte fel a jelöltség elfogadására, a mely a győzelmet egymaga biztosítja. A kérdés előtt azonban nem hajlott meg mindaddig, míg őt erre személyesen és írásban is a párt nagynevű vezére, Kossuth Ferencz föl nem kérte. — Csak akkor vette kezébe a tiszta zászlót, melyre e haza szabadsága, függetlensége, önállósága van felírva. A másodikra nézve kijelenti, hogy a függetlenségi eszmékhez és párthoz való ragaszkodását atyjától, Kovács Miklóstól szoboszló város egykori vezérférfiától, a hajdukerület volt alkapitánya, a debreczeni kereskedelmi és váltótörvényszék volt elnöke Szoboszló városának első függetlenségi követjétől, a ki e kerületet az 1848 diki országgyűlésen először képviselte, tanulta és örökölte. Ha ezt tudja az, aki őt vádolja, el hallgat, mert íme az ő atyja ezelőtt 53 évvel már Kossuth Lajossal együtt küzdött a függetlenségi szent eszmék érdekében. Ha tehát ő kormánypártivá lenne és az lett volna, multját és családját kellene megtagadnia a mandátum kedvéért. — Önérzetes egyén ilyet nem tehet. Papp Elekét élteti.

Hatalmas, zúgó éljenzés, a lehető legnagyobb lelkesedés követte úgy a Papp Elek mint a Kovács Gyula beszédjét és a közönség lelkesen tüntetett a képviselő és képviselőjelölt mellett még jó ideig. Déli egy óra után elutazott Papp Elek Karczagra.

NAPI HIREK.

A debreczeni közigazgatási tanfolyam elhelyezése.

Az a hír terjedt el a sajtó útján, hogy Debreczen ezen szépen fejlődő, a legszebb reményekre jogosító, már az első esztendejében is virágzásnak indult intézményét, a közig. tanfolyamot elhelyezik. Elhelyezik pedig azért, mert Nagy-Várad, a Tiszák kedvence, vetette ki utána a hálót. Tehát szinte bizonyos, hogy a Tiszák befolyása révén a kedves szomszéd elkaparítja tőlünk az ugyan kisebb jelentőségű, de azért mégis jelentőségteljes közigazgatási tanfolyamot, mint ahogy annak idején a posta igazgatóságot elkaparította. . . . Nohát ez a gyászír nem felel meg a valóságnak, illetékes helyről értesülünk, hogy a debreczeni közigazgatási tanfolyam áthelyezéséről szó sincs és szó nem is lehet, hanem lehetséges az, hogy Nagy-Váradon másik tanfolyamot állítsanak fel, ha ez szükségesnek bizonyul.

Magyarok legyünk.

Midőn dr. Bakonyi Samunak, pártunk kiváló, régi érdemes, lelkes tagjának, különösen tisztelt barátomnak „Magyarok legyünk” című hazafias cikkét közreadtam, e cikkre különösen felhívom a lap olvasóinak figyelmét. Tisztelt barátom megígérte és ezt én most a nyilvánosság előtt is hazafias kötelességévé írom, hogy lelkes magyar cikkeit-

nek folytatásai következzenek és következzenek is, mert, mint ő legigazabban kifejezte, a magyarságért, úgy a teremtő, mint a perzselő tüzet fel kell használnunk és a ki engem ismer, az tudja is, hogy egyik kezemben a buzakalászt, a másikban a gyújtó fáklyát hordozom. A körülmények szerint magot vetek vagy bármely irtásra is kész vagyok, mert én azok közé tartozom, akik ezen a vérrel szentelt földön mást nem akarunk ösmerni és tűrni, mint ami magyar, Elpusztulhatunk, de meg nem hajlunk és a ki e szent küzdelemben velünk tart, balgaság feltételezni, hogy ellenségnek nézzük. A tettek beszélnek. A cselekedet bizonyít. Az én elvem azonos Bakonyi Samu tisztelt barátom cikkében kifejezett hatalmas elvvel, „a magyarosodás előmozdításában nem ösmerek tulzást, mert a magyarságot soha sem lehet eléggé követelnünk.” Az én jelvényem éppezért a termő buzakalász és a tüzes fáklya.

Ifjabb Móríc Pál,

A katonaság követelődzései és a város.

A katonaság kifogyhatatlan új meg új követelések támasztásában, melyeknek teljesítése immár elviselhetetlen terheket ró polgárok, városunk s az állam vállaira. — Csak Debreczen maga is az utolsó években közel 2.000.000 forintot fordított katonai építkezésekre, a nélkül, hogy azok jóvedelmességére mindenkorra biztosítva volna s a nélkül, hogy a befektetési tőkének kielégítően megfelelő kamatozást nyujtanának ezek a nagy kaszarnyak. Körülbelül félmillióba került a két honvédlaktanya, ugyanannyiba a K. u. K. Pavillon Kaserne, s 700 000 frt. körül forgó összeget emésztett fel a Vilmos huszárok laktanyája. Hát a kisebb építkezések a toldozások fozdozások, a tervben lévő tárgyalás alatt lévő építkezések, a melyek miatt ugyancsak fő a főszámvevő, a pénzügyi bizottság, a tanács és a közgyűlés feje — hogy honnan vegyen pénzt, annyit rengeteg pénzt, a katonaság kedvéért mikor üres a házi pénztár és nem nyílik semerre új jóvedelmi forrás, ha csak nem a pótdót emeljük. Nemrég adtunk hirt arról, hogy már az új honvéd uszár laktanya is szük s vagy 300.000 korona kellene a bővítésére. Most meg a VII. hadtest parancsnokságának a legújabb követelésével kedveskedhetünk olvasóinknak. A mult évben a katonai hatóságok kezdése következtében szavazott meg a városi közgyűlés 51000 koronát a Salétrom laktanya átalakítására és kibővítésére, hogy a tartalékos és póttartalékos legénység fegyvergyakorlatok idején a fegyelem és kiképzés előnyére közös helyen legyen elszállásolható. No ez épen úgy javára vált volna a lakosságnak is, mely ezáltal megszabadul az elszállásolás százféle kellemetlenségeitől. Az átalakítás, bővítés terveit katonai és polgári végyes bizottság állapította meg. És mégis mi történt? A hadtest parancsnokság nem fogadja el a terveket, hanem olyan változtatásokat tesz rajtuk, amelyeknek keresztülvitele 21500 koronával drágítja meg az eredeti költségvetést, vagyis a Salétrom laktanya mellett levő városi terület nagy értékét nem is számítva 72,500 koronára emeli a költségeket. A városi tanács — nagyon helyesen — teljesíthetetlennek találta a katonaság ez újabb követelését és kimerítő megokolás mellett írta meg a VII. hadtest parancsnokságának, hogy álljon el a drágább tervezettől, mert különben a tartalékos és póttartalékos katonaságot továbbra is — ugy

mint eddig — elszórtan fogják elszállásolni, ami nehezíti a fegyelemtartást és kiképzést.

Elek napja.

Nyári rekkenő hőségben tegnap tartották névnapjukat az Elekek, csapván mindenfelé magvas áldomást. Bennünket főképen a mi Elekünk érdekel a függetlenségi párt népszerű és lelkes agitátora, vármegyénk egyik függetlenségi képviselője, a mindenki által szeretett Papp Elek, ki szintén tegnap tartotta neve napját karczagi csendes otthonában, hova a párt küzdelmek zajából néha néha pár napra visszavonulhat a nádudvari választókerület polgársága minden községből nagy számmal kereste fel e napon Papp Eleket, bizonyágát szolgáltatván annak a szeretetnek és ragaszkodásnak, melylyel a nádudvari kerület választó polgársága szeretett képviselője irányában tántoríthatatlannul viseltetik. Püspökladányból, Kabáról, Nádudvarról, Földesről, Tetétlenről, Egyekről és Csegéről, mintegy két száz előkelő választó jelent meg, azonkívül ott volt Karczag intelligentiája s Budapestről és az ország számos vidékeiről is többen. Lelkes hangulatban ünnepelte a kurucz tábor Papp Eleket s a sok felszólalás közül megemlítettük Madarász Imre országos képviselő, vasadi Balogh Lajos az ékesen szóló gyurói (Fehérmegye) ref. lelkész, dr. Benedek János, Medgyesi Zsigmond, Papp Sándor és Kiss Ferencz püspökladányi ref. lelkész lelkes felköszöntőit. Jó bor mellett cigány mellett reggelig együtt maradt az ünneplő társaság s felriadt a lelkesült kiáltás: „Éljen Papp Elek.“

Régészeti kutatások a Halápon.

A Csokonai Kör ez évi rendes közgyűlésén régebbi határozatához képest munka programjába vette a Debreczen és vidéken végzendő régészeti kutatásokat is. Ebbeli törekvésének új szárnyat adott az a igen becses lelet, melyre Vadász Emil bukkant. Azon alkalommal, midőn Mauer Aladár földbirtokosnak a Halápon levő birtokán egy darab területet szőlő művelés céljából rigolirozott. Számos régiségre akadtak ez alkalommal a munkások, köztük teljesen ép s ritka szép példányu bronz korszakbeli urnákra, melyek közül Vadász Emil kettőt a Csokonai körnek ajándékozott. A lelet többi része pedig a főiskola régiség tárába került. A Csokonai Körtől nyert megbízás folytán az e tárgyban kiküldött bizottság hétfőn kezdte meg a kutatási munkálatokat s elsősorban a Halápot szemelték kutatás színhelyéül. A régészeti kutatásban részt vettek: Dobieckzy Sándor vasuti üzletvezető a Csokonai Kör egyik alnöke, Dr. Benedek János a Csokonai Kör titkára, Vadász Emil és Jósza Vincze a Csokonai Kör tagjai s ezen kívül, mint megbízott, szakértő s e igen kutató bizottság éltető lelke Dr. Jósza Endre Szabolcs vármegye nagyhírű főorvosa, a kiváló régész, a ki a magyar archeológiában örökre jelesé tette nevét: a Szabolcs vármegyei múzeum létesítésével. A bizottság vasuti hajtányon ment a Halápra s a Vadász Emil által kijelölt területet tette beható vizsgálat tárgyává. A próba ásátás, amelyet Dobieckzy Sándor bizottsági elnök vasuti munkásokkal végeztetett sok érdekes régi urnacserép s egyéb tárgyat hozott a napfényre, melyek ujabbban is bizonyítékul szolgálnak annak, hogy a Halápon a közelebről Mauer Aladár földbirtokos ur halápi szállótelepén és ennek környékén bronzkorszakbeli sírhelyek vannak, jelentékeny urnákkal és régi dolgokkal gazdagon. — Szives ígérését bírjuk Dr.

Jósza András szaktudósunknak, hogy a régészeti kutatás felőli szakvéleményét lapunk számára megírja. — Az első lépés e téren csak újabb tápot ad a Csokonai kör abbeli törekvésének, hogy minél előbb megvalósítsa mindnyájunk, egyik legforóbb óhaját a debreczeni és vidéki régészeti és néprajzi muzeumot.

Tanácsülés.

A városi tanács ma gróf Degenfeld József főispán elnöklele alatt ülést tartott, Az ülés a jövő heti közgyűlés tárgysorozatával foglalkozott.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.

A jog- és pénzügyi bizottság szerdán delután ülést tartott és több fontos tárgyat tárgyalta le. Egyik lényegesebb volt a Bikaszálloda kiépítésére vonatkozó 580 ezer koronás mérnöki tervezet. A bizottság, tekintet nélkül a kurtapaplanra, javasolja a tervezet elfogadását, de mivel megtörténhetik, hogy a tervezetet nem szavazza meg a közgyűlés, javasolja a bizottság, hogy a pályázati hirdetmény a jelenlegi Bikaszállodára a nagyerdei fürdő vendéglővel s feltelesen az új Bika szállodára is kiírassék. Azt a határozatot mi is helyesljük, hogy a pályázatoktól ajánlatot kérnek arra is, hogy egy modern szállodáért milyen bért lennének hajlandók fizetni, ez ajánlatokból legalább tájékozódhat a város, hogy mi haszon remélhető a modern szállodából? . . . De úgy hisszük, még ez esetben is rózsás számítások lesznek ezek. — Más tárgy volt a pallagi vasut ügye, a bizottság véleménye az, hogy a városnak nyolcezer koronás részletekkel hozzá kell járulni az építéshez. — A városi dalegyet 900 koronát kért dinom-danom költségekre az alkalomból, hogy a tiszavidéki dalszövetség dalversenyét itt Debreczenben tartják. A bizottság négyszáz koronát javasolt utalványozni. Még ez is sok. Mindig a nagy pénzhiányról a panasz, tehát helyes a kakarékoskodás. A megtakarított pénzt tessék inkább nemzeti célokra, a székelységnek mentésére áldozni. Hisz majdnem azt mondhatjuk, hogy a sír széken áll a nemzet, mire való tehát az örökös dinom-danom? Ne a közpénzen, de a magunk pénzén barátokozunk. — A jog- és pénzügyi bizottság pártolásra méltónak véleményezi Heves megye azon hazafias átiratát is, hogy a katonai előfogatok törlesztését pártolja a város. Nagyon helyes. Ez is német átok, a Bach korszak csufsága a magyar népen. — A rendőrsparancsnokok fizetés javítását évi 120 koronával javasolják, de már a közrendőrök és hajduk fizetés emelését nem. Pedig azok a szegény rendőrök becsületesen megiszolgálnának azért és valóban tarthatatlan a jelen helyzetük. — Bóczán Elemérnek a külső vásártéren van egy háza, ezt megvételre iskolai célra a városnak ajánlotta. A bizottság elvileg nem kifogásolta ezt a házvételt, de kikérendőnek véli az elemi iskolák rendezésére kiküldött bizottság véleményét.

Elcsipett tolvaj.

Mindenféle tolvaj közt a legveszedelmesebb a házi tolvaj, mert arra lehet legkevésbé vigyázni. Egy ilyet szállított ma be a rendőrség bűnügyi osztályához Madarasi István 64 sz. közrendőr. A tolvaj Keller Mihály a Bika-szálló hetese, a ki gazdájától pénzt és ruhaneműket lopott. A mint a gazda észrevette a lopást, rögtön rendőrt küldött, de mire az előjött, Keller megugrott. A piaczon keresztül a Csokonai-kertbe futott. Utközben az utcásaprot, a ki megakartta fogni revolverével erősen mellbe vágta, azután kezében revolveré-

vel tovább futott. A Csokonai-kertben észrevette, hogy a rendőr a nyomban van, akkor sűrű bokorba hajította a fegyvert. A rendőr bevitte a bűnügyi osztályhoz.

A nánási dalárda elismerése.

Mivel a debreczeni ipar méltánylásáról van szó, szivesen emlékezünk meg azon elismerésről, a mellyel a hajdu nánási dalárda Zelinger Ede debreczeni kárpitost kitüntette. Ugyanis a nánási dalárda nemrég felavatott zászlóját Zelinger Ede készítette. A gyönyörű selyem diszszászó köztetszést aratott, sőt dr. Nagy Gábor ügyvéd, a hajdu nánási dalos egyesület elnöke külön levélben kifejezte az elismerést, a többi között ezeket irván: „azzal (zászlóval) egytől egyig mindnyájan megvagyunk elégedve, nemcsak hanem azt úgy mi, mint általában azok, a kik látták, remek munkának ítéltük s valóban köszönettel tartozunk önnek, hogy oly odaadó gondnal és műszaki érzéssel oldotta meg a feladatát. Fogadja tehát tőlem a nánási dalárda nevében ezennel kifejezett őszinte köszönetemet, elismerésemet azon ohajtásomat, hogy a nagyközönség az ön ambícióját és képességét minél szélesebb körben felismerje, így alkalmat nyujthasson önnek, hogy a hazai műiparnak ezt az ágát még tovább fejleszthesse. Tisztelettel dr. Nagy Gábor a h. nánási dalárda elnöke.“ Szives örömmel hoztuk nyilvánosságra ezt a szép elismerő levelet, amely nemegyedül Zelingernek, de a debreczeni fejlett műipar ezen ágának jelentőségét és fényes sikerét bizonyítja; mert nevezett kárpitoson kívül még több más debreczeni iparos is hasonló eredményekkel működik a diszlobogók gyártásán. Ez a körülmény, ezek a sikeresen végzett munkák alkalmivá teszik azon felszólalásunkat, hogy felhívjuk derék párt körünk, a debreczeni függetlenségi olvasókör lelkes intézőinek a figyelmét ezen körülményre. Mint értesültünk derék olvasókörünk is diszszászót készített, tehát hisszük, hogy nem fogja mellőzni a helyi ipart. Tudunkkal Zelingeren kívüli még öt debreczeni iparos foglalkozik sikeresen diszszászók készítésével.

Kofák és a zsebtolvaj.

Ma reggel egy uri asszony zsebéből Botos Károly m. pércsi illetőségű fiukilopta a pénztárczát, de a kofák észrevették, — üldözőbe vették és egy rendőr segítségével el is csípték a zsebtolvajt. A fiunál talált tárczában 40 korona készpénz volt.

Helyi piaczi árak.

A vásárfelügyelőség jelentése szerint az 1901. év július hó 15-16-án megtartott heti vásárok arai ezek:

	Korona értékben.
Buza . . .	14.40—14.20
Kétszeres . . .	12.80—12.60
Rozs . . .	11.20—11.—
Árpa . . .	10.60—10.40
Zab . . .	12.—11.80
Tengeri . . .	10.80—10.60
Köles . . .	10.80—10.60
100 kg. Szalonna sós	88.—92.—
„ „ „ uj	— — — —
„ Háj . . .	90.—92.—
„ Zsir . . .	104.—112.—
„ Kih. sertés . . .	— — — —
„ Sertés hus . . .	— — — —
100 kg. Széna . . .	6.80—6.60
„ „ II. rendű	5.40—5.20
„ Ló felhajtott . . .	988 drb.
„ Elkelt . . .	605 „
„ Szarvasmarha felh.	970 „
„ Elkelt . . .	583 „
„ Sertés felh. . .	1755 „
„ Elkelt . . .	1008 „

Tanítótestületi közgyűlés.

A debreczeni ev. reform. tanítótestület e héten szombaton délelőtt 10 órakor a tanítói Otthonban gyűlést tart. a melyre ez uton hívja meg tagtársait Káposztás Imre testületi elnök.

Póstyén

európai híres kényszerfürdőit a t. közönség különös figyelmébe ajánlunk. Specialitása: lokális iszapfürdői egyes-estrészekre, melyek nagy jelentőséggel bírnak és a legsúlyosabb kóros esetekben is eredményesek. Ezen iszaptag fürdők hőfoka szabályozható s így a leggyengébb szervezetűeknél is ugyanazon gyógyhatással alkalmazhatók. Póstyén fürdő javallva van: csusz, kőszvény, ischia, esontörések stb. eseteinél, mely bántalmaknál csodálatos eredmények értek el. Rendelkezik új és legképezesebb fürdőberendezésekkel, van színház, 2 zenekar, vill. világítás, penzió. Budapesttől közvetlen vonattal 1/2 óra alatt. Prospectust és bővebb értesítést szívesen ad a fürdőigazgatóság.

Innét-onnét.

Julius 18.

(A Vilmos huszárok löversenye)

Kezembe került egy csinosan nyomtatott füzet, a mely a Debreczenben állomásozó, Vilmos huszárezred vasárnapi löversenyéről közöl értesítéseket. Előttem aranyos kötésbe kötött diszkönyvnél kedvesebb és becsesebb ez a füzet, mert magyar szívemet megdobbantja a nyári köntös alatt. E vékonyka fehér füzetkében lapozgatván a közölt névsorban telt nekem oly gyönyörűséggel, mely magyar szívemnek a legjobban esett. A kék dolmányos magyar huszárok derék tisztikarában méltóságosan domborodik ki a törzsökös magyar elem. Nem tudom mások ugyvannak-e vele, de nekem jól esik az igazi magyar gyönyörűség olvasni e fényes tiszti névsorban oly magyar neveket: Mariássy, Nedeczky, Chernel, Zichy, Batthyány, Horváth, Döry, Révész, Uray, Széchényi, Fekete, Podmaniczky, Keglevich és még többen. . . Ez a biztosítéka annak, hogy a pompás Vilmos huszároknál nemcsak a dolmány, a zsinórozás magyar, de a szív is . . .

(A honzéd zenekar hangversenye.)

Ha már így beleegyedtem a katonai és katonaság dolgokba, érdemesnek tartom fel-ementeni a debreczeni honvéd gyalogezred ünnepélyét is, amelyre már hetek óta készülődnek a szép asszonyok és lányok és a mely ünnepi nap folyó hó huszadik napjára van kitűzve. . . Ez ünnepélyre és mulatságra a budapesti elsőkerületi honvéd zenekar is lezónázik. Hangversenyt is ad. Elsőredű műelővezet lesz ez. Bizonyára magyar zenét és pedig klasszikus magyar zenét fogunk élvezni. A magyar klasszikus zenének — mert tessék elhinni ilyen is kerül — a leghivatottabb terjesztői, ősmertetői és művelői a honvédkarnagyok, honvéddenekarok lehetnek. A szegedi honvédkerület zenekará-

nak genialis, nagy magyar érzésű fiatal karnagya, Kerner Jenő magyar klasszikus zene-művek és a kuruczdalok színrehozásával valószínűleg hozta a szegedi közönséget és a jótékony célra rendezett hangversenyein a legfényesebb erkölcsi és anyagi elismerést aratta.

Ha mi magyarok ügye'ogyottságból, saját erőnk kicsinyléséből vagy — Jupiter tudja — mi más abderai okból nem tárjuk fel mindentéren, így a zenei téren is, a mi gazdag, eredeti és bámulatos magyar kincsesházainkat, akkor nem csodálom, ha a magyar földön minden téren vezet és uralodik az idegen. Kiskorú az a nemzet, a mely idegen vezetésre szorul és a honi talajt, a honi erőt megvetvén hatalmasat, világraszólót teremteni nem is képes soha az ilyen. Becsüljük meg, istápoljuk, terjesszük és tartsuk felül azért a zeneművészet terén is a magyart. Ezen nemesebb, magasabb magyar zene művelésére és terjesztésére első sorban vannak hivatva a teljesen magyar pénzen, magyar tiszték pénzén fentartott honvéd katonai zenekarok.

nemes Portörő Kelemen.

IRODALOM.**Burok harcza.**

Lent, messze Délen, egy maroknyi nép
Két éve már, hogy hősi módra küzd!
Repülj hozzájuk, lelkem, mint a sas,
Oda, hol mindent béborít a füst;
Ropognak a félelmes fegyverek,
Erdő, mező jajj szóval van tele . . .
— „A te dicső szent katonáid ök,
Segítsd őket, szabadság Istene!“

Kalmár nép tört reájok, mint az ölyv,
Mely mindenütt gazdag prédát keres!
A fél világ nem volt elég neki,
Szívéből eltűnt minden jó s nemes!
Telhetetlen pénzvagy foglalta el
Szívében a dicső erény helyét . . .
És a világ hogy ünnepelte volt
Még nem is régen ezt a rut herét!

Alkotmányos szabadság vára volt,
Igy irták, mondták, nagy Britannia!
Vágyó sóhajjal nézett ő reá.
Az elnyomott kis nemzetek fia!
És ime, most, rabióvak alla be! . . .
Szabadságot vagyont éltet rabol . . .
Enek daczára hogy szenteskedik!
Humanitásról és jogról papol!

Minő hazugság és képmutatás!
S van ostoba, ki elhiszi neki:
Hogy fegyverét most is a megcsufolt
Szent civilizáció vezeti!
Vezeti azt Kain bős szelleme!
Ábelnek vére bosszuért kiált!
És mégis a burok küzdelmeit
Közönynyel nézi az egész világ!

Csak mi vagyunk lélekben ő velök,
Mi, a szabadság ősi nemzete!
Megújul a burok küzdelmeiben
A mi nagy harcunknak története!
Hejh, minket is egy óriás tiport!
És nem kaptunk sehonnan sem segílyt!
Vérünk folyt, de lelkünk nem csüggedett,
Szabadságot s új életet remélt!

*) Petőfi: „Olaszország.“

Repülj, lelkem, a szellők szárnyain
Oda, hol mindent béborít a füst,
Hol a szabadságért és tüzhelyért
A hősi bur orozslánmódra küzd!
Imádkozz lelkem és hallgassa meg
Imádat a szabadság Istene . . .
Óh adj nekik, adj fényes diadalt,
Hogy a vad zsarnok piruljon bele!

És győznek is! . . . Ezt vallom és hiszem!
És győzniök kell: Isten van velük!
Dávid király zsoltárát zengik el:
Ekkor lövik, ki bátran, fegyverük!
Győzött kis Dávid Góliáth felett!
Áruló köztük sohasem akad!
Vérük nyomán szabadság bimbaja
S hervadhatlan rózsája kifakad!

Kósa Barna.

Az állatok világa.

Brehm világhírű művének magyar kiadásából most jelent meg a 28 ik füzet. Ez a füzet a rókák különféle érdekes fajait mutatja be s a legérdekesebb vadkutya fajtákkal foglalkozik, számos szövegek közti falmetszettel, s egy pompás színnyomatu koppel, amely a sivatagi rókákat ábrázolja. — Egy egy füzet ára 80 fillér s kapható a Légrády testvérek könyvkiadó hivatalában (Váci körút 78) valamint minden könyvkereskedésben.

Az Olcsó Könyvtárban

a Gyulai Pál által szerkesztett eme választékos gyűjteményben ismét egy csomó új füzet jelent meg. — Egytől egyig kiváló dolgok, melyekkel örömdetesen gyarapodik nemzeti irodalmunk. Az egyik kötet Vörösmarty beszéleit és regéit adja (1198—1200 sz.), a melyek eddig külön nem voltak kaphatók s csak az összes munkákban voltak hozzáférhetők. Három kötet költői műfordítást is ad a vállalat ezuttal: A makranczos hölgy, Shakspeare-től Lévy József fordításában (1201—04. sz.). Schillertől Tell Vilmost Palmer Kálmán fordításában (1215—17. sz.); Lenautól Faust, Szomoró Károly fordításában (1212—14. szám). — Az Olcsó Könyvtár ezzel egyfelől folytatja a Kisfatud-Társaság által kiadott „Magyar Shakspeare“ olcsó kiadását, — másfelől szolgálatot tesz irodalmunknak, — a mikor kiadja a nagytehetségű Szomoró Lenau fordítását és a Schiller féle Tell modern átültetését Palmer Kálmán tollából. — Az új korszak embereit ez uttal Sudermann képviseli, akinek „A kívánság“ című beszélyet Voinovich Geza nyújtja választékos fordításban (1205—08 sz.) Rendkívül érdekes a két krónikás könyv, amely az Olcsó Könyvtár érdekes forrásmunkáit szaporítja. — Az egyik Einhard krónikásnak Nagy Károly élete, a középkor emez egyik legérdekesebb krónikája, melyet az írásmesterségben alaposan jártas barátoktól közöl a nagy császáról (1209—11 sz.) s a mely a legbecsebb kut forrás Nagy Károlyról. — A másik bennünket még közelebből érdeklő munkát Fraknoi Vilmos teszi közzé: Egy pápai követ Mátyás udvaránál (1218—20. sz.) Peccinoli Angela 2 évig tartózkodott a Mátyás udvaránál mint pápai követ, s leírásai, jelentései, új és eddig ismeretlen adalékok Mátyás királyról, melyekből Fraknoi mesteri kézzel szedte egybe mindazt, a mi bennünket kiválóan érdekel. — Ez a sorozat is mutatja, mily nagy gondnal történik meg az Olcsó könyvtárba fölveendők kiválasztása, s ennek tudható be, hogy ez a vállalat, mely most már túl van az 1200 számon, valósa-

gos kincsesháza irodalmunknak. Az olvasható szöveget, a jó papírt megszoktuk a Franklin-Társulat eme könyvtáránál, melynek minden egyes száma 20 fillér. Az 1200 szám három sorozatban csinos vászonkötésben is kapható 49 kötetes sorozatonként száz koronáért; ebben az alakban részletfizetésre is.

CSARNOK.

Nagy Napoleon császár katonája.

(Eckmann-Chatriantól.)

Fordította: **Ifjabb Móricz Pál.** 7.

Aztán pedig órákhozág is hallgatott. De az eszemből ki nem repültek a szavai. Magam elé képzeltem szegény katonáinkat, akik hogy árva testüket melegítsék, kocogva törtettek a fagyos uton, ámde gondolataim minduntalan csak vissza szálltak Katikára. És így mégis felejtettem a mások nagy nyomorúságát. A fiatal ember már ilyen, amikor boldog, amikor tüzes szenvedélyek melegítik, a szívét és a nyomorúságot még nem kóstitolta meg, érzéketlen a mások bajai iránt.

Majd a fagyra oly szaporán hullott a hó, hogy a kurírok is fennakadtak a vierwindeni oldalon. Magam is aggódtam, hogy már ki sem mehetek Katókám nevenapjára. De két század gyalogos ásókkal, lapátokkal utat tört a keményre összefagyott hóban. Így újból megindult a kocsiközlekedés. Az idő azonban ezernyolecszázötvenhárom április havának elejéig így maradt.

Eközben egyre közeledett a Katókám nevenapja. Ehez képest növekedett az én boldogságom is. Mert már összekuporgattam a harminczöt frankot, csak afelett haboztam még, hogy Gulden urnak mint hozzam a tudomására, miszerint én magam akarom az órát megvásárolni. Feszélyezett nagyon e dolog részletes tárgyalása.

Végre mégis rászántam magamat. Midőn a névünnepe előestéjén lámpa mellett hallgatva dolgoztunk a műhelyben. Lehetett esti hat és hét óra között az idő, így szólottam gazdámhoz.

— Ugye-e Gulden ur, emlékezik még reá, hogy említettem, miszerint a kis ezüst órácskára tudnék egy vevőt?

— Emlékezem Józsi fiam, szólt gazdám, magát nem zavartatván, de biz' még idáig tudatommal nem jelentkezett.

— Gulden ur, kérem, megbocsásson, én vagyok, én volnék az a vevő.

Gazdám elbámulva fordult felém. Én azonban szónéklül előszedtem a harminczöt frankot és le is olvastam azt a műhelyasztalra. Gazdám csak nézett. Majd így szólt:

— De Józsi fiam, nem neked való ez az óra. Női óra ez. Torkomon akadt a szó, annyira megzavart gazdám, aki azonban néhány pillanat múlva, midőn kisé utána gondolt a dolognak, elmosolyodott.

— Hát így vagyunk! No jól van, jól van. Most már értem, hisz holnap Kata napja! Hát ezért iparkodtunk oly frissen még éjszaka is a munkával! Ámde itt a pénz, nekem nem kell.

Mondhatom, hogy gazdám egészen megzavart.

— Köszönöm. Nagyon köszönöm Gulden ur, szóltam én. De mivel ezt az órát a kis Kati hugomnak szántam, csak úgy becses előttem, ha mint a saját kere-

setemet adhatom neki. És ha ön visszaütötte a pénzem, akkor én meg lemondok az óráról.

Gazdám erre nem szólt, hanem végre eltette a harminczöt frankot. Aztán pedig a ládafiókból kikeresett egy szép, munkás aczelláncozcskát. Reá erősítette az órára és még két aranyozott ezüst kulcsocskát is. Aztán pedig az egészet gondosan becsomagolta egy dobozba, amelynek rózsásselyem volt a bélése. Majd végül kezemhez adta a dobozt, de látszott az öreg uron, hogy megvan indulva.

— József fiam ez ám igazán csinos ajándék, mondta gazdám. Kati övendhet, hogy ilyen mátkája került, mint te. Való igaz, hogy derék, kedves leánya ő is... Most pedig vacsoráljunk. Terítsd fel az asztalt, addig majd leveszem a kályháról a leveses fazekat.

Majd hozzáültünk a vacsorához. És Gulden ur, mint a rendkívüli alkalmakkor szokta, kinyitotta a pohárszék ajtaját is, előkeresve onnét egy palack metzei bort. Mint csak két jó pajtás, ha összekerül, oly vidám volt a vacsoránk. Soha el nem felejtettem ezt a szép estét. Gazdám ifjúsága szép napjairól beszélt, visszamerengvén a multba. Beszélt első szerelméről is, mellyel azonban imádjattával szemben valómásra nem kerülhetett a sor. Mert 1792-ben, amikor a poroszok betörték Franciaországba, Gulden ur is elmasirozott a felkelő sereggel. Amikor pedig Fenetrangle-ba viszszatért, imádjattát már más el is jegyezte. Mindamellettt öregebb napjaiban is hiven megőrizte a gyöngéd emléket. Elkomolyodva beszélt szive szerelméről és én Katimra gondolván, mohón lestem minden szavát. Fent meláztunk egész tíz óráig. Ekkor még hallottuk az őrző kopogását, mert a nagy hideg miatt minden husz perczen váltották az őrszemeket. Majd végre — két hatalmas tuskót dobván a kályhába — lefűkűdtünk.

III.

Másnap december tizenyolecadikán hat óratájt ébredtem föl. Szörnyű hideg téli napra viradtunk föl. Kis szobácskám ablakát beborította a jégvirág és az érdes zuzmara. Még az előző este gondosan kikészítettem mindent. Égszín kabátom, térdnadrágom, mellényem és a fehér ingem, meg a szép fekete selyem nagy kendőm rendbe kivoltak rakva. Fényesen ragyogott a cipőm is, letakarva a vastag téli harisnyával. Hát csak felkellett öltözni. Mindamellettt a befagyott ablakra tekintvén, megborzongtam. Mert bent a szobában is teljesen kihűlt a levegő. Hát még odakint mily ezudar idő lehet. És mondom, ha véletlenül nem Katalin napja lett volna, déltájjig ki sem bujtam volna az ágyból. Ámde e gondolat, mint valami rugó, úgy kipattantott a dunyha alól. Nosza mindjárt futottam is nagy cserépkályhához. Annak a pernyéjében rendesen pislogott még reggel is néhány tartós izzó parázs. Most is kotortam össze a hamuból néhányat. Előbb némi vékony fát aztán felül két vastagabb hasábos fát dobtam a pislogó parázsra, hanem aztán, mint a fürge mókus vissza is bujtam újból a meleg ágyamba.

Ekkor már a nagy függönyök mögött Gulden ur is ébredezni kezdett. Majd félrehúván ágya függönyét, kidugta selymes sipkás fejét, hangosan szólított:

— József fiam, már negyven év óta nem emlékezem ilyen szörnyű hidegségre. Még itt a melegágyban is megborzong az ember. Micsoda tél. Micsoda tél.

Nem szóltam reá semmit. A kályhát lestem, amint az izzó parázsak lassan tüzet fogott a fa. Mignem hatalmas recsegés-

ropogással lángra lobbantak a fahasábok. De jó félóra beletelt, mignem kicsit enyhült a levegő.

(Folyt. köv.)

M. á. vasutak menetrendje

1901. máj. hó 1 től.

Debreczenből indul:

	d. u.	é. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	12	—
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	8 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6 46
Csak Szatmárig	reg.	5 10
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 58
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 01
	m. áll. v.-tól	reg. 5 28
	vásártérről	reg. 5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól	d. u. 4 06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u. 4 15
	m. áll. v.-tól	d. e. 11 20
	vásártérről	d. e. 11 29
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 21
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 31

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 15
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6 50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	8 30
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2 00
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.		
(P.-Ladányig gy.-v. átszállással).	este	9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 36
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	0 33
Budapest felől	reg.	12 41
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 03
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 32
" " " " " " " " " " " "	d. u.	12 16
" " " " " " " " " " " "	gy.-v.	d. u. 3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
" " " " " " " " " " " "	(gyorsv.)	este 8 46
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	12	07
Kassa—Miskolcz felől	este	7 53
	vásártérről	reg. 8 03
	máv.-hoz	reg. 8 17
B.-Sz.-Mihály —	vásártérről	este 6 14
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este 6 35
	vásártérről	d. u. 3 21
	máv.-hoz	d. u. 3 30
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	5 28
" " " " " " " " " " " "	m. á. vhoz	d. u. 5 45
Ohat Kócs Polgár felől vásártérről	reg.	7 42
" " " " " " " " " " " "	m. ávhoz	reg. 8
Derecske N. Léta felől	reg.	7 18
" " " " " " " " " " " "	d. u.	3 12

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ebesi ártézi víz a legjobb legegészségesebb üdítő ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. **Főraktár:** Piacz-u. 7. sz.

Női kalap készítésben, ügyes eladásban jártas leány alkalmazást nyer Rózsa Lajos női divatüzletében Debreczen, kistemplom bazár.

A dadogók és hebegők számára tanfolyamot nyitok, az ilyenek e hó 20-ig jelentkezhetnek a Teleki-u. fuiskolánál.

Nagy Block naptárak, rendkívül praktikusak 1901. évre 40 krért kaphatók kiadóhivatalunkban.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedrő” használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Tanulóul jó családból való fiu felvétetik.

Fűszer és vasszakmában jártas segéd állást keres helyben vagy vidéken.

Vetőgép 13 soros, használt, majdnem új, igen olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Mérlegképes könyvelő, ki a magyar és német levelezést bírja, szabad óráiban elvállal könyvek vezetését vagy bármily irodai munkát. Czim a kiadóban.

Egy 7-ik realista irodába vagy mérnök mellett alkalmazást keres, esetleg elvállal rajzolásokat. Czim a kiadóhivatalban.

Műköszörüs és késes üzletemet május 1-től Simonffy-utca 2. sz. hazba helyeztem át. Elfogadok szakmámba vágó bármely munkát **gyors, pontos és jutányos ár** melletti elkészítésére.

HANDLOVITS ISTVÁN.

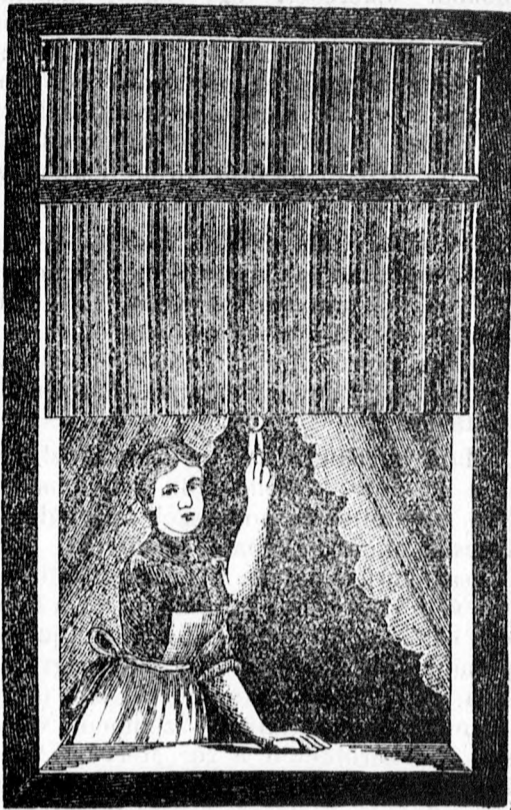
Szőlőkert jókarban jó lakóházzal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kétezer holdas erdős vadászterületet keresek, esetleg albérletbe is, aug. 1-re, lehetőleg vasúthoz közel. Czim: Kientzl. Sámson, Tamási.

Szülők, kik gyermekeiket a német nyelv elsajátítása céljából a Szepességre akarják küldeni, forduljanak Plachta Albert ev. tanítóhoz Ruszkinba.

Csonka Dániel

önműködő ablak görfüggöny felszerelő
Debreczen, Kossuth-u. 25.

Tartósságáért TIZ ÉVIG kezeskedem.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Czészterüsége, olcsósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmúlhatlan. A rudak önműködése által az eddig előfordult kellemetlenségek, mint egyoldalú felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva.

A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül fel, a mi a szövet

tartósságára nézve igen előnyös. Az amerikai redőnyrud bármily ablaknál alkalmazható. A rud be vagy kiakasztása felette egyszerű és egy percnyi idő alatt eszközölhető.

Teljes tisztelettel

Csonka Dániel.

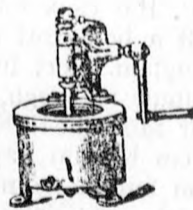
Ruhamosó gépek gyára

Krauss és Társa Bécs,
XVIII., Währingergürtel 53. sz.

A legnagyobb és legrégebbi gyár e szakmában Ausztria-Magyarországban. elvállal teljes mosóda berendezéseket és szállít felelőség mellett a legszolidabb kivitelben.

Gőz mosógépet elismert legjobb rendszerűt, kézi vagy gőzerőre 28 frtól feljebb 2000 frtig.

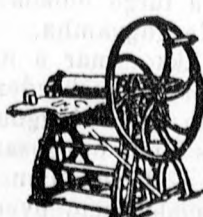
Centrifugal (körforgó) mosógépet, zajtalan, kézi és gőzerőre 140 frtól feljebb.

A legjobb **ruhafacsaró-gépet** minden nagyságban 14 frtól feljebb.

Mangorló gépet legjobb szerkezettel 28 frtól feljebb.

Vasaló gépet 85 frtól feljebb.

Kimerítő árjegyzékeket kívánatra ingyen és kérmentve.

LEO sport-lovardája.

Ma csütörtökön, jul. 18-án, este 1/29 órakor

Keleti Géza

== első magyar és legjobb ==

Bolond Auguszt jutalomjátéka.

Ma az összes tagok fellépnek.

A műsor excellens.

A ki jól akar mulatni, jöjjön el a cirkuszba.

Előadásaimat a **39. gy. ezred zenekara** kíséri.

Helyárak: Számozott zártzsek I. és II. sor 2 kor. I. hely 3. és 4-ik sor 1.40. II. hely 5-6, sor 80 f. III. hely 7. és 8-ik sor 60 fillér. Karzati állóhely 30 f. Deákok, katonák őrmesterig s gyermekek zártzsekre 1 k. 20 f. I. helyen 1 k. 3 és 4. sor 60 f. 7-8. sor 40 f.

Becses pártfogásért esedezik

LEO.

igazgató.

Cséplőgép részek,

Lendkerekek (különféle nagyságban) manometer (fesz mérő),

egészen új.

Ajtók, ablakrácsok, csatornarácsok, más építkezéshez való

vastárgyak

különféle **kovácsszerszám:**

Satuk, üllök, fújtató, vasesztergápad szerszámaczel

kompozíció.

Kijavított

takarék tüzhelyek,

igen mérsékelt árban kaphatók

KLEIN JAKAB

ócska vasüzletében, főtözsde udvar.

Ocska vas és fémet a legmagasabb árban veszek.

Teljesen kijavított

vetőgépek

13. 15. 17. és 21 soros

feltűnő olcsó árban, — előnyös fizetési feltételek mellett.